

TEAVE

Täname kaasa mõtlemast kohaliku omavalitsuse inimvara arengu teemadel. Hea meel on märkida, et kohaliku valitsemise mikrokraadi nn baaskursuse vastu on huvi jätkuv ning selle aasta sügisel toimub juba kolmanda lennu vastuvõtt (programm ja ajakava lisatud), algusega 4.10.2024 ning lõpeb mais 2025 (varasema tava kohaselt on õppetöö kavandatud üle nädala reedeti). Väga tähtis on ka asjaolu, et mikrokraadist on välja kasvamas üheaastane magistrkursus, mis lisaks nn baaskursusele (15 EAP-d) sisaldaks ka juhtimise ja innovatsiooni mikrokraadi (12 EAP-d) ning õiguse mikrokraadi (18 EAP-d). Kava kohaselt lõpeks magistrkava lõpueksamiga.

Teadaolevalt peavad nii Eesti Linnade ja Valdade Liit, Harjumaa Omavalitsuste Liit kui ka Tallinna Ülikool ja teised koostööpartnerid inimvara ja valdkonna poliitikute ning omavalitsustöötajate koolitust oma tegevuses üha olulisemaks tegevusvaldkonnaks. Hea meel on märkida, et paljud vallad ja linnad on samuti sellesse protsessi aktiivselt kaasatud. Selle aasta mais lõpetas edukalt ka kohaliku valitsemise [mikrokraadi teine lend](#), kus osalesid nii paljude Harjumaa valdade ja linnade esindajad kui ka laiemalt üle Eesti. Sarnaselt [esimese lennuga Rae vallas](#) on ka kõik käesoleval aastal lõpetavad osalejad avaldanud soovi võimalusel õppimist jätkata, sealhulgas mikrokraadide vormis.

Kohaliku valitsemise mikrokraadi nn baaskursuse eesmärgiks on kujundada programm, mis võimaldab mitmete kohalike omavalitsuse poliitikute ja ametnike täiendusõpet. Programm hõlmab kohalike omavalitsuste juhtkondi (volikogu juhid, komisjonide esimehed ja liikmed, vallavanemad/linnapead, valitsuse liikmed), ametnikke ja töötajaid. Teemadeks on seejuures kaasaegse kohaliku valitsemise, juhtimise ja kohaliku poliitika kujundamise suundumised ning juhtorganite meeskondlikkuse ja koostöövõimekuse suurendamine ja teised olulised küsimused.

Hea meel on märkida, et mitmetes valdades ja linnades on mikrokraad saanud positiivse tagasiside. Peame kohaliku valitsemise mikrokraadi koolituse jätkutegevusi väga oluliseks ning leiame, et piirduda ei tuleks vaid ühekordse koolitusprojektiga. Kohaliku omavalitsuse personaliarendamise strateegiliste sihtide seadmisel tuleb parimal viisil kasutada nii praktikute kogemusi kui ka ülikoolide teadmisi, samas vältides tegevuste killustatust ja dubleerimist. Hea meel on märkida, et regionaalminister peab kohaliku valitsemise mikrokraadi pilootprojekti väga oluliseks ning Regionaal- ja Põllumajandusministeerium sarnaselt varasema riigihalduse ministri eelmise aasta otsusele toetab selle jätkuprojekti läbiviimist 2024/2025 omalt poolt 25 000 euroga. Seega on kavandatava kohaliku valitsemise mikrokraadi maksumus ka sellel aastal ühe osaleja kohta 1632 eurot (põhimõtteliselt võimalik jagada kaheks, st pool summast 2024 ja teine pool 2025 õppe osas).

Kohaliku valitsemise nn baaskursuse käivitamiseks 2024. sügisel oleme asunud läbi viima ka vajalikke praktilisi tegevusi. Avatud on asjakohane [veebileht](#). Arvestades eelnevat palume sobivusel teada anda, kas teie vallavolikogu või -valitsuse esindajad, ametnikud ja töötajad sooviksid osaleda oktoobris 2024 avatava järjekordse mikrokraadi õppes 1.07.2024. Kuivõrd mikrokraadi kohtade arv on piiratud, siis toimub vastuvõtt lähtudes avalduste laekumise järjekorrast. Tallinna Ülikooli TÕIS süsteemi andmete kandmiseks on vajalik osalejate isikukood, amet, asutus ja e-posti aadress. Täpsustasime siinjuures, et õppesse registreerimiseks ja jätkutegevustega seondult teavitame järgnevatest korralduslikest tegevustest:

- 1) Palve on mikrokraadi õppes osalejatele ennast ise registreerida ülikooli õppesüsteemis TÕIS [SIIN](#).
- 2) Lähtudes asjaolust, et õppesse vormistamine toimub lähtudes registreerimise kuupäevast, on palve ennast registreerida punktis 1 toodud infosüsteemis esimesel võimalusel.
- 3) Palve on saata osalejate andmed ka Liisa Ikla e-posti aadressile ikla02@tlu.ee tel. 5229473, et edaspidi oleks võimalik õppega seonduvat teavet saata vahetult mikrokraadi õppes osalejale.
- 4) Mikrokraadiga seonduvate kulude katmiseks sõlmitakse hiljem ülikooli ja valla/linna/üksikisiku vahel asjakohane leping (sõltub arve tasujast), mille osas teavitatakse täiendavalt Karin Ratase poolt (karin.ratas@tlu.ee).
- 5) Õppetöö vahetu korraldamisega seonduv info on edaspidi kättesaadav Eesti haridusametuse õpikeskkonnas HTM Moodle, mille osas tehakse õppijatele esimesel kohtumisel asjakohane teavitus. Enne õppetöö algust informeerime osalejaid e-posti vahendusel.
- 6) Täiendavate küsimuste korral on palve pöörduda Liisa Ikla poole.

Järgnevalt anname ülevaate kohaliku valitsemise inimvara ja vastava mikrokraadi arengust.

Mikrokraadi esimese lennu lõpetaja Rae Vallavolikogu esimees Tõnis Kõiv on seisukohal, et mikrokraad on hea võimalus uute teadmiste omandamiseks ja olemasolevate ülekordamiseks. Kõige tulemuslikum on kui osalevad sama valla volikogu liikmed ja ametnikud, sest siis paraneb poliitikute ja ametnike vaheline omavaheline arusaamine ja seega ka koostöö. Teise lennu värske vilistlane Harku vallavanem Katrin Krause hindab kursuse puhul enim seda, et meie, kes me tuleme erinevatest omavalitsusest ja oleme erineva akadeemilise haridusega, ei ole saanud õpet, kus on võimalik õppida omavalitsuse juhtimist. Paljud meist on pidanud kohe tööle asumise ning igaüks on tegutsenud oma pädevuste ja kogemuste najalt. Kuna tööks vajalik pädevus on lai siis mikrokraadi kursus lisas vajalikke teadmisi ning saime ühtsed taustateadmised väga mitmes valdkonnas.

Eelnevaga seonduvalt on Vabariigi Valitsuse algatusel ellu kutsutud samuti kohaliku omavalitsuse inimvara arendamise juhtrühm, milles osalevad nii ministriumite, kohalike omavalitsuste ja nende liitude kui ka ülikoolide esindajad. Sellega haakub ka Harjumaa I Omavalitsuspäeval Rae vallas vastu võetud deklaratsiooni punktis 11 sätestatu: „*Ülikoolidel koostöös omavalitsustega luua kohaliku valitsemise ja KOV töötajate arendamisele suunatud mikrokraadid. Toetada Rae valla ettepanekut mikrokraadi pilootprojekti käivitamiseks koostöös Tallinna Ülikooliga.*“ Tallinna Ülikooli ja Rae valla koostöös algatati ka [asjakohane pilootprojekt](#) ning asuti seda ühiselt ellu viima.

Heal meelel märgime, et kõnealune pilootprojekt on pälvinud ka suure tunnustuse: see valiti 2022. aastal Eesti VII Omavalitsuspäeval Viljandis konkursi Aasta Tegu laureaadiks. Asjakohane tunnustus anti riigihalduse minister Riina Solmani poolt üle 5. detsembril 2022 toimunud [kollokviumil Tallinna Ülikoolis](#).

Arvestades eeltoodut on koos kohaliku valitsemise mikrokraadi baaskursuse ning juhtimise ja innovatsiooni ja õiguse mikrokraadide välja arendamisega ettevalmistamisel valdkonna üheaastane magistrivõtte. Arutelude käigus on toodud välja idee, et taoline üheaastane magistrivõtte võiks lõppeda magistrieksamiga. Heaks näiteks on siin Tallinna Ülikoolis Senati poolt eelmise aasta detsembris heaks kiidetud ühe aastase “Vaidluste kohtuväline

lahendamine” magistriõppekava, mille algatajateks olid Tallinna Ülikooli ühiskonnateaduste instituut ning loodus- ja terviseteaduste instituut.

Koostöö mikrokraadi arendamiseks on toimunud erinevates vormides, sealhulgas [seminar-praktikumidena](#). Oleme teemat arutanud ka Tallinna Ülikooli, Harjumaa Omavalitsuste Liidu, Eesti Linnade ja Valdade Liidu, sealhulgas Tallinna linna, Tartu Ülikooli ja teiste valdkonna institutsioonide esindajatega. Hea meel on märkida, et näiteks Siseministeerium on valmis toetama juhtimise- ja innovatsiooni mikrokraadi ettevalmistamist. Kava koosneks kolmest moodulist: strateegiline juhtimine/innovatsioon: teoreetilised alused ja kriisihaldus ning toimimine riigis ja kohalikus omavalitsuses (4 EAP-d), siseturvalisus ja kriisihaldus, juhtimine ning innovatsioon: toimimine riigis ja kohalikus omavalitsuses (4 EAP-d), riigikaitse ja kriisihaldus, juhtimine ning innovatsioon: toimimine riigis ja kohalikus omavalitsuses (4 EAP-d). Koostöövõrgustiku osalejad oleksid lisaks Siseministeeriumile Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Kaitseministeerium ning Sisekaitseakadeemia koos asjaomaste institutsioonidega. Samuti on Justiitsministeerium põhimõtteliselt valmis uue kohaliku omavalitsuse õiguse mikrokraadi väljatöötamist toetama. Õiguse mikrokraadi struktuur koosneks samuti kolmest moodulist: õiguse entsüklopeedia/munitsipaalõigus (6 EAP-d), avalik õigus (6 EAP-d), eraõigus (6 EAP-d). Arvestades asjaolu, et kohaliku valitsemise nn baaskursuse koostamisel oleme püüdnud kaasata valdkonna parimad õppejõud, siis oleks asjakohane sama põhimõtet rakendada võimaluste piires ka juhtimise/innovatsiooni ning õiguse mikrokraadide välja arendamisel. Oluline on seejuures sarnaselt varasemale kogemusele töötada kõigepealt välja mikrokraadi programm ning seejärel tunniplaan. Eelnev saaks toimuda osapoolte koostöös, kaasates sellesse tegevusse nii ülikoolide, omavalitsuste liitude ja huvitatud kohalike omavalitsuste üksuste kui ka teiste valdkonnaga seotud institutsioonide esindajaid. Loodame uue mikrokraadi käivitada võimalusel 2025. aasta sügisel. Ootame sobivusel ka teid kaasa mõtlema eeltoodu realiseerimisel.

Selle aasta sügisel käivitatava kohaliku valitsemise mikrokraadi nn baaskursuse programmi, tunniplaan ja korraldusega seonduvates küsimustes on samuti kontaktisikuks Liisa Ikla. Huvi korral saame täpsustada edasise tegevuse detaile. Vajadusel täpsustame.

Täname väga meeldiva koostöö eest.

Parimate soovidega,

Veikko Luhalaid	Katrin Niglas	Andre Sepp	Sulev Lääne	Sulev Mäeltsemees
Eesti Linnade ja Valdade Liit	Tallinna Ülikool	Harjumaa Omavalitsuste Liit	MTÜ Polis, Tallinna Ülikool	Eesti Linnade ja Valdade Liidu Vanematekogu, Tallinna Tehnikaülikool
Tegevdirektor	Teadusprorektor	Tegevdirektor	President Õppejõud	Esimees Emeriitprofessor